

■ انجمن کلانشهرهای مهم جهان (METROPOLIS):

متروپلیس یک مؤسسه غیردولتی بین‌المللی است که با اهداف غیرانتفاعی و بدون وابستگی سیاسی فعالیت میکند و حوزه فعالیتش مدیریت شهرهای کلان است.

این انجمن در سال ۱۹۸۴ به ابتکار شهردار پاریس و با حضور ۱۴ شهر مهم از سراسر جهان بنیانگذاری شد و در سال ۱۹۸۵ در شهر مونترال کانادا رسماً آغاز به کار کرد. ریاست سازمان در حال حاضر بر عهده میشل مولر (فرماندار برلین) بوده و مقر آن در شهر بارسلون اسپانیا است.

شهرداری تهران از سال ۱۹۲۲ به عضویت انجمن کلانشهرهای مهم جهان درآمد و اکنون عضو هیأت مدیره سازمان است.

این تشکل در حال حاضر ۱۳۸ عضو فعال دارد و شهرهای تهران، کرج، مشهد، اهواز، شیراز، اصفهان و تبریز از کشورهای ایران عضو این انجمن هستند.

فعالیت‌های سازمان متروپلیس با محوریت برنامه عملی مصوب در کنگره سه سالانه انجام میشود.

مأموریت متروپلیس ایجاد همکاری میان شهرها در خصوص مشکلاتی که کلانشهرها با آن مواجهند، معرفی و نمایندگی کلانشهرهای مهم جهان و همکاری با سازمان‌های بین‌المللی، سازمان‌های شهری دیگر و جامعه شهری و تسهیل مبادله دانش در میان شبکه اعضا است.

■ سازمان شهرهای متحد و دولت‌های محلی (UCLG):

UCLG به عنوان بزرگترین تشکل حرفه‌ای و غیرانتفاعی بین‌المللی با هدف ارتقای کیفیت حکمرانی محلی و مدیریت شهری در جهان تأسیس شده است. این سازمان دارای ساختار اداری غیرمتمرکز است که علاوه بر دبیرخانه مرکزی که در بارسلونای اسپانیا واقع شده، دفاتر منطقه‌ای در آفریقا (باط)، آسیا-پاسیفیک (جاکارتا)، خاورمیانه و غرب آسیا (استانبول)، شمال آمریکا (واشنگتن) و نیز دفتر بخش کلانشهری (بارسلونا) را شامل میشود.

هریک از این دفاتر یک شخصیت حقوقی مستقل تلقی می‌شوند که در اداره امور داخلی و محلی خود کاملاً آزادند و می‌توانند مستقلاً نشست‌های قانونی و انتخابات داخلی خود را برای تعیین هیأت رئیسه، شورا و دایره اجرایی منطقه‌ای و نیز دبیر کل منطقه و همچنین انتخاب نمایندگان خود در شورا و دایره جهانی UCLG برگزار کنند.

تهران از دهه ۸۰ میلادی در سازمان منطقه‌ای اتحادیه مقامات محلی با آیولا ایمه - IULA EMME که در استانبول مستقر بوده و به موضوع دولت‌های محلی می‌پرداخت، عضویت داشته است.

در سال ۲۰۰۹ نیز به دنبال فعال شدن بخش‌های منطقه‌ای UCLG، تهران به طور رسمی به سازمان منطقه‌ای UCLG-MEWA پیوست و در سال ۲۰۱۰، شهرداری تهران به عنوان ریاست مشترک UCLGMEWA انتخاب شد. از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۶

شهرهای هوشمند تاب‌آور وزیست‌پذیر برای همه

چهارمین دوره جایزه جهانی خشت طلایی تهران ۲۰۱۹

روند شهری شدن جوامع به سرعت در حال رشد است. هم اکنون بیش از ۶۰ درصد جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کنند، این در حالیست که جمعیت شهرنشین ایران به بیش از ۷۰ درصد رسیده است. شهری شدن سریع با خود فرصت‌ها و تهدیدهایی را به ارمغان آورده است. امروزه هر چند شهرها تبدیل به کانون‌های تغییر و تحول جهانی شده‌اند و به مثابه نیروی پیش‌برنده روندها و تحولات معاصر و موتور محرکه توسعه محلی، منطقه‌ای و جهانی ایفای نقش می‌کنند ولی در عین حال با چالش‌های جدی جمعیتی، اقتصادی، فرهنگی، امنیتی، اجتماعی و زیست محیطی روبه‌رو هستند که طراحی و به کارگیری سیاست‌ها و برنامه‌های موثر و کارآمد در سطوح محلی، ملی و بین‌المللی برای مقابله با عواقب تغییرات شهرنشینی در جوامع مختلف را ضروری می‌سازد. بر این اساس، جامعه بین‌المللی باید همکاری خود را در ابعاد مختلف شهری تقویت و بایکدیگر در مورد موضوعات اساسی و مهم شهری؛ مانند: زیرساخت‌های شهری، حکمرانی محلی و مدیریت شهری، خدمات شهری و سایر زمینه‌های حیاتی همکاری کنند.

به منظور دستیابی به این چشم‌انداز، در سال ۲۰۱۳، مجمع عمومی سازمان ملل بر اساس پیشنهاد کمیته اقتصادی و سرمایه‌گذاری آن سازمان، تصمیم به نامگذاری ۳۱ اکتبر هر سال به نام «روز جهانی شهرها» گرفته و ضرورت برگزاری مراسم ویژه و گرامی‌داشت این رویداد را به تمام کشورهای عضو سازمان ملل، سازمان‌های بین‌المللی وابسته، جوامع مدنی و سایر ذینفعان ابلاغ نموده است. در این راستا، سازمان ملل، برنامه‌ای اسکان

بشر (UN-HABITAT) را به عنوان محور و هماهنگ‌کننده برنامه‌های روز جهانی شهرها، تعیین و معرفی کرده است.

تهران اولین شهری بود که آیین گرامی‌داشت روز جهانی شهرها را برگزار کرد. طی سه سال (۲۰۱۶-۲۰۱۴)، این مراسم همزمان با آیین اهدای جایزه‌ی جهانی «خشت طلایی تهران» به میزبانی شهرداری تهران و با همکاری برنامه اسکان بشر ملل متحد و سایر نهادها و سازمان‌های داخلی و بین‌المللی ذریبط و حضور پررنگ مقامات ملی و محلی برگزار شد.

بر اساس توافق میان مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری تهران و نماینده برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد (UN-HABITAT) در ایران، ۳۱ اکتبر سال ۲۰۱۴ برای اولین بار مراسم مشترکی با حضور تعدادی از مقامات ملی و شهری، روسای سازمان‌های بین‌المللی و اعضای هیأت‌های دیپلماتیک در تهران، استادان دانشگاه، پژوهشگران، محققان، دانشجویان و شهروندان تهرانی، توسط شهرداری تهران با همکاری برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد برگزار گردید.

جایزه جهانی خشت طلایی تهران به عنوان تنها جایزه جامع و مرجع کشورهای در حوزه توسعه و مدیریت شهری، همه ساله و همزمان با مراسم روز جهانی شهرها، توسط شهردار تهران به مدیران شهری و شهروندانی که بر اساس ارزیابی هیأت داوران، بیشترین تأثیرگذاری را در اجرای پروژه‌های مهم و کلیدی شهری و توسعه پایدار شهری داشته‌اند، اهدا می‌شود.

شعار امسال جایزه جهانی خشت طلایی تهران، ایجاد «شهرهایی هوشمند، تاب‌آور و زیست‌پذیر برای همه» است که با همکاری مجموعه‌های زیر برگزار خواهد شد:

ویژه‌نامه روز
جهانی شهرها
آبان ۱۳۹۸

ایران